

Warszawa, dnia 8 czerwca 2017 r.

Sygn. akt VI Ka 1612/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Anna Zawadka

Protokolant Karolina Kożuchowska

przy udziale Prokuratora Wojciecha Groszyka

po rozpoznaniu dnia 8 czerwca 2017 r. w Warszawie

sprawy K. C. córki Z. i E., ur. (...) w W.

oskarżonej o czyn z art. 178a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

z dnia 27 września 2016 r. sygn. akt III K 5/16

wyrok w zaskarżonej części zmienia w ten sposób, że na podstawie art. 49 § 2 kk (w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2015r.) w związku z art. 4 § 1 k.k. orzeka w stosunku do K. C. świadczenie pieniężne w wysokości 5 000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej; w pozostałej zaskarżonej części wyrok utrzymuje w mocy; kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarbu Państwa; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. M. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w instancji odwoławczej oraz podatek od towarów i usług.

Sygn. akt VI Ka 1612/16

UZASADNIENIE

K. C. została oskarżona o to że w dniu 3 czerwca 2015 roku

w W. na ul. (...) umyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o Ruchu Drogowym (Dz. U. nr 98 poz. 606 ze zm.) w ten sposób, że znajdując się pod wpływem środka odurzającego – morfiny, kierowała samochodem osobowym marki R. o numerze rejestracyjnym (...),

tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia

27 września 2016 roku, sygn. akt III K 5/16 K. C. została uznana za winną popełnienia zarzucanego jej czynu i na podstawie art. 178a § 1 k.k. skazana na karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności, zaś wykonanie orzeczonej kary na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. (w brzmieniach obowiązujących przed datą 01.07.2015r.) warunkowo zawieszono na okres 2 (dwóch) lat próby, oddając ją w okresie probacji pod dozór kuratora.

Ponadto Sąd Rejonowy na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 k.k. zobowiązał K. C. do powstrzymania się od używania środków odurzających, zaś na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonej zakaz prowadzenia

wszelkich pojazdów mechanicznych przez okres 3 (trzech) lat, natomiast w trybie art. 43 § 3 k.k. Sąd I instancji zobowiązał K. C. do zwrotu dokumentu prawa jazdy do urzędu, wydającego ten dokument.

Odnosząc się do kosztów postępowania, Sąd Rejonowy zwolnił oskarżoną od opłaty i pozostałych kosztów sądowych, które w całości przejął na rachunek Skarbu Państwa, zaś tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną K. C. z urzędu, zasądził na rzecz adw. M. M. kwotę 504 zł wraz z należną od tej kwoty stawką podatku VAT.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator, zaskarżając to orzeczenie w zakresie dotyczącym orzeczonej kary na niekorzyść K. C., zarzucając tym samym obrazę przepisów prawa materialnego, polegającą na niezastosowaniu art. 49 § 2 k.k. i nie orzeczeniu wobec oskarżonej obligatoryjnego środka w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 złotych, w sytuacji skazania oskarżonej za czyn z art. 178a § 1 k.k.

Mając powyższe na uwadze, prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie względem K. C. świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 5 000 złotych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia wykazała, że Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie w sprawie, właściwie ocenił zebrany i ujawniony na rozprawie głównej materiał dowodowy i na tej podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne prowadzące do słusznego wniosku, że oskarżona popełniła zarzucany jej czyn przy zastosowaniu przyjętej przez Sąd Rejonowy kwalifikacji prawnej.

Podzielić jednak należy wniosek skarżącego, albowiem Sąd I instancji dopuścił się obrazy prawa materialnego poprzez zaniechanie orzeczenia obligatoryjnego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 złotych. Świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 39 pkt 7 k.k. ma charakter fakultatywny, tj. nie ma obowiązku jego orzekania, w sytuacji odstąpienia od wymierzenia kary lub gdy ustawa tak stanowi, w innych przypadkach orzeczenie tego świadczenia jest obowiązkowe. K. C. dopuściła się czynu, stypizowanego w art. 178a § 1 k.k., a dalej za jego popełnienie została skazana na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności z zawieszeniem wykonania orzeczonej kary na okres próby 2 lat. Na gruncie niniejszej sprawy orzeczenie powyższego świadczenia było zatem obligatoryjne, zaś minimalną kwotą przyjętą w granicach omawianego środka karnego jest 5 000 złotych.

Jak słusznie zauważył autor apelacji, przepis art. 49 § 2 k.k., zobowiązujący Sąd do orzeczenia wskazanego świadczenia w przypadku skazania za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. został w dniu 18 maja 2015 roku zmieniony, zaś z dniem 1 lipca 2015 roku, przepis ten został uchylony i zastąpiony tożsamym treścią art. 43a § 2 k.k. Jako, że K. C. dopuściła się zarzucanego jej czynu w dniu 3 czerwca 2015 roku, w tak zwanym międzyczasie, tj. do wydania wyroku w omawianej sprawie, nie było okresu dopuszczającego odstąpienie od orzeczenia takiego środka karnego. Istotnie zatem Sąd Rejonowy dopuścił się uchybienia, co skutkowało zmianą zaskarżonego orzeczenia poprzez orzeczenie w stosunku do oskarżonej świadczenia pieniężnego w wysokości 5 000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Ustalenie wysokości zasądzanego środka karnego dokonano zgodnie z wnioskiem prokuratora, w związku z czym ograniczono je do dolnej granicy rzeczzonego świadczenia, uznając iż jest wystarczająca dla realizacji tzw. celów ubocznych postępowania karnego w odniesieniu do oskarżonej K. C.. Zasądzenie powyższego świadczenia zostało oparte o art. 49 § 2 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r.) w związku z art. 4 § 1 k.k. ze względu na wspomniane powyżej uchylenie przedmiotowego przepisu ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz. U. poz. 396) – tj. z powodu na jego nieobowiązwanie w dacie orzekania. W tym miejscu należy podkreślić, iż podstawą w realiach omawianej sprawy nie mógł być art. 43a § 2 k.k. w związku z faktem, iż Sąd

Rejonowy swoje rozstrzygnięcia oparł na stanie prawnym, obowiązującym w dniu popełnienia czynu. Zatem podążając konsekwentnie tokiem orzecznictwa Sądu I instancji należało oprzeć powyższe świadczenie na podstawie przepisu obowiązującego w dniu popełnienia przez oskarżoną zarzucanego jej przestępstwa. Poza wyraźnie określonymi w ustawie wyjątkami nie jest możliwe orzekanie częściowo w oparciu o przepisy ustawy obowiązującej poprzednio, a częściowo o przepisy ustawy nowej. Sąd musi dokonać wyboru między konkurującymi ustawami i zastosować całościowo tylko jedną z nich, tj. tę, która jest dla sprawcy względniejsza (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2016 r., IV KK 139/16, LEX nr 2124049).

W tym miejscu należy wskazać, że K. C. nie wniosła apelacji, której przedmiotem byłaby orzeczonej wobec oskarżonej kara. Rozważania sądu odwoławczego dotyczyły zatem wyłącznie zarzutu sformułowanego w apelacji prokuratora, który nie podnosił uchybień innych niż wskazane powyżej. Tym samym Sąd Okręgowy dokonał kontroli omawianego wyroku jedynie w zakresie, o którym mowa w art. 440 k.p.k., tj.

w aspekcie istnienia ewentualnej rażącej niesprawiedliwości orzeczenia. Przepis ten zobowiązuje bowiem sąd odwoławczy do orzekania z urzędu, a zatem poza zakresem zaskarżenia i podniesionymi zarzutami. Sąd II instancji w ramach tej kontroli nie stwierdził jednak istnienia podstaw do zmiany lub uchylenia orzeczenia na korzyść oskarżonej, bowiem jej wina nie budzi wątpliwości, a orzeczonej kara jest adekwatna do stopnia odurzenia środkiem psychoaktywnym i jej uprzedniej karalności.

Reasumując, Sąd odwoławczy uznał zarzut podniesiony w apelacji za zasadny, w związku z czym wniesiony środek odwoławczy należało uwzględnić poprzez zmianę zaskarżonego wyroku w ten sposób, że na podstawie art. 49 § 2 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2015 roku) w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzec w stosunku do K. C. świadczenie pieniężne w wysokości 5 000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. W pozostałej zaskarżonej części wyrok należało utrzymać w mocy.

Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. M. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w instancji odwoławczej oraz podatek VAT, która to kwota została ustalona na podstawie § 4 ust. 3 oraz § 17 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Kosztami postępowania odwoławczego Sąd II instancji obciążył Skarb Państwa.

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności, Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.